

מה שבוטח טוב

מענה לבני הישיבות בנתיבי העליה

גליון 15

שאתה, אבל תדאג שה'אני' שלך יתפתח באופן מתמיד, מתוך מודעות עצמית לכוחותיך ולפנימיותך.

למרות שאין ספק שמאד חשוב לכל אחד שהסביבה שלו תכיר אותו וכולם יעריכו את אישיותו, עיקר הסיפוק של האדם אינו מגיע מההערכה הסביבתית, אלא מההערכה העצמית שלו. כאשר בחור מנצל את זמנו כראוי, לומד בשקיעות ומגיע להישגים, מתפלל ומקיים מצוות מתוך תחושת חיבור ושייכות פנימית להקב"ה, עליו להתבונן בהצלחות האמיתיות שלו, וזה ימלא אותו בסיפוק. אם תמתין לתחושת ההערכה כדי שיהיה לך כח להשקיע בעצמך, לעולם לא תהיה מסופק, כי ההערכה שתקבל לא תספיק לך, וממילא לא יהיה לך חשק להשקיע בעצמך. לעומת זאת כאשר יש לך סיפוק עצמי ממה שאתה עושה, יהיה לך כוח ודרכון עצמי להמשיך לעשות זאת בצורה טובה יותר, וזאת ההתקדמות העיקרית שלך. ממילא גם יעריכו אותך יותר, אבל ההערכה הזאת תבוא כתוספת ולא כעיקר, זכור את מה שאמרו חז"ל "תניא לאהבה את ה' אלהיך לשמוע בקולו ולדבקה בו שלא יאמר אדם אקרא שיקראוני חכם אשנה שיקראוני רבי אשנן שאהיה זקן ואשב בישיבה אלא למד מאהבה וסוף הכבוד לבא שנאמר קשרם על אצבעותיך כתבם על לוח לבך ואומר דרכיה דרכי נועם ואומר עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר" (נדרים סב). היינו, שיש חשיבות וערך לכבוד מאחרים, אך אין להישען עליו אלא על הכבוד העצמי.

וכך אמרו חז"ל (אבות ד א) 'איזהו מכובד המכבד את הבריות', כבוד אינו מעשים חיצוניים גרידא, אלא ביטוי חיצוני להערכה פנימית, אם תראה בחברך את מעלותיהם, ותעריך אותם על כך בליבך, ותביע הערכה זו בצורת ההתייחסות אליו או אפילו במילים, דבר זה יביא באופן טבעי להערכה אליך.

תשתדל להיות חברותא טוב לחברותא שלך, וחבר חדר טוב לחברי החדר שלך, וכן לאלו שיושבים לידך בבית המדרש או בחדר אוכל, תתן חשיבות למה שהם אומרים גם אם דעתך שונה.

שמור על נכבדות אבל לא על כבידות, שמור על סדר יום תקין בצורה שתאפשר לך להיות פעיל ואנרגטי ולא עייף וחלש.

אל תבזבז שעות ארוכות בשיחות חולין, יצירת קשר לא תלויה באורך הזמן שאתם מדברים במיוחד אם זה על חשבון דברים אחרים.

וכמובן תתפלל לקב"ה שיסייע בידך להתחיל את ימי הישיבה הגדולה בצורה טובה, ויתן לך את כל הכלים כדי שתוכל להקדיש את כוחותיך לעליה תמידית, להבנה עמוקה וישרה בתורה, לידיעת התורה, ליראת שמים אמיתית, למידות טובות. ובסייעתא דשמיא תזכה ל'אשריך בעולם הזה וטוב לך בעולם הבא'.

בסייעתא דשמיא נכנסתי השבוע לישיבה גדולה. הגעתי עם הרבה שאיפות ותקוות להתחיל ברגל ימין, ולהמשיך את העליה שהיתה לי בישיבה קטנה ביתר שאת וביתר עוז. דא עקא, מיד כשדרכו רגלי על מפתן הישיבה ביום הראשון נפלה עלי תחושה קשה של בדידות וקטנות. הרגשתי שאני טובע ונאבד בתוך ים של בחורים, במספר כפול ומכופל מהבחורים שהיו עימי בישיבה קטנה, ומי בכלל שם לב אלי, שהרי כמוני יש עוד הרבה. היות ובישיבה קטנה הייתי בחור מוצלח עם מעמד טוב, הלכתי תמיד עם תחושה טובה שדחפה אותי להשקיע, ואני מכיר את עצמי שמאד חשוב לי שגם בישיבה גדולה יהיה לי מעמד טוב. וכפי הנראה לי כעת, קשה מאד לתפוס מעמד בתוך ציבור גדול כ"כ. אשמח לשמוע את חוות דעתכם על הדברים, ומה ניתן לעשות כדי להרגיש שווה ומוכר בתוך ציבור גדול?

תשובה:

היטבת להגדיר את ההרגשה של בחור ממוצע בתחילת הישיבה גדולה. אלא שישנם בחורים שמשתחררים מתחושה זו בתוך כמה ימים, ויש כאלו שאורך להם זמן רב יותר לכך. בהחלט חשוב לדעת כיצד להתייחס להרגשה זו, ואיך לנהוג בצורה נכונה כדי להתחיל את דרכך בישיבה גדולה בצורה נכונה ובריאה, על מנת שכל העתיד שלך במשך השנים יהיה יציב ותכליתי, בעליה בלתי פוסקת במשך כל השנים, ועל הדרך לקבל מעמד ההולם את מעלותיך ויכולותיך.

חשוב לדעת שמעמד חברתי אינו דבר שנקנה בבת אחת, כפי שבישיבה קטנה (תרתי משמע) לקח זמן עד שהכירו אותך, גם בישיבה גדולה זה לוקח זמן (אולי מעט יותר, אבל לא הרבה יותר). כמובן שבשלב הראשון יכירו אותך פחות בחורים, אבל עם הזמן תכיר יותר ויותר בחורים ותמצא את הבחורים האיכותיים שיש לך תועלת מחברתם. מסתבר כי בתקופה הראשונה תהיה יותר בחברת אלו שלמדת איתם בישיבה קטנה, אבל עם הזמן תכיר גם את שאר הבחורים ויהיה לך קשר עם אלו המתאימים לך והקשר איתם מועיל לשני הצדדים.

מעמד חברתי אינו תוצאה של עמידה במשבצת מסוימת של מוצלחות מסוג מסוים ואינו נקנה ע"י התבלטות יתר או ע"י חיקוי חיצוני של דמות מוערכת. המעמד של כל אדם נקבע על פי המיצי והפיתוח של האדם את האישיות המיוחדת שלו עם כוחותיו וכשרונותיו ומידותיו שניתנו לו מן השמים. לכל אחד וחד יש תפקיד יחודי בעולם, ולצורך כך נברא עם אופי מסוים ותנאים סביבתיים המתאימים לו בדיוק, ככל שתשקיע בעצמך לנצל את הפוטנציאל שלך להיות מי שאתה, כך האופי שלך יתעצב ויקבל את הצורה המיוחדת לו. מאחר והאדם הוא יצור חברתי והאישיות שלו מורכבת גם מהתנאים החברתיים, הוא ניכר לאחרים במידותיו ובתכונותיו היחודיות וכחלק מעיצוב האישיות שלו הוא גם מקבל מעמד לפי דרגתו. בעולם התורה בדרך כלל, אין אפשרות לקבל מעמד יציב מוערך ואמיתי שלא לפי הפנימיות האמיתית והכנה של האדם. אל תנסה לחקות אחרים, לא בצורת הלימוד או התפילה ולא בשאר הדברים, תהיה פשוט מה